

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 8Pc/15/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6818202232
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Kvetková
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2021:6818202232.18

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca samosudkyňou JUDr. Miroslavou Kvetkovou v právnej veci účastníkov konania: maloleté dieťa: D. X., A.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, matka dieťaťa: H. X., A.. XX.XX.XXXX, W. U., Š. XX, muž, ktorého otcovstvo má byť určené: Y. F., A.. XX.XX.XXXX, S. W. P. o návrhu matky na určenie otcovstva a na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e , že Y. F., A.. XX.XX.XXXX v H. je otcom maloletého D. X., A.. XX.XX.XXXX v H., dieťaťa matky H.B. X., A.. XX.XX.XXXX v H..

II. Maloletý D. X., A.. XX.XX.XXXX bude mať priezvisko X..

III. Súd maloletého D. X., A.. XX.XX.XXXX z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky maloletého dieťaťa, ktorá bude maloleté dieťa v bežných veciach v súvislosti s osobnou starostlivosťou zastupovať a spravovať jeho majetok.

IV. Otec maloletého dieťaťa Y. F., A.. XX.XX.XXXX j e p o v i n n ý platiť na maloletého D. X., A.. XX.XX.XXXX výživné vo výške 70,- Eur mesačne vopred, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca k rukám matky maloletého dieťaťa a to počnúc dňom 27.11.2018.

V. Súd v časti o určenie výživného na maloleté dieťa odo dňa jeho narodenia do podania návrhu na súd z a m i e t a .

VI. Zročné výživné za obdobie od 27.11.2018 do 31.03.2021 vo výške 1.969,33 Eur je otec dieťaťa p o v i n n ý zaplatiť do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

VII. Styk otca s dieťaťom sa n e u r č u j e .

VIII. Otec dieťaťa Y. F., A.. XX.XX.XXXX j e p o v i n n ý nahradiť Slovenskej republike trovy konania vo výške 226,82 Eur na účet Okresného súdu Revúca.

IX. Matka dieťaťa H. X., A.. XX.XX.XXXX j e p o v i n n á nahradiť Slovenskej republike trovy konania vo výške 26,82 Eur na účet Okresného súdu Revúca.

odôvodnenie:

1. Návrhom na začatie konania doručeným súdu dňa 27.11.2018 sa matka domáhala, aby súd určil, že otcom maloletého D. je Y. F., A.. XX.XX.XXXX, aby bol maloletý zverený do jej starostlivosti a otec zaviazaný platiť výživné vo výške 100,- Eur mesačne od 27.07.2015 a uhradiť zročné výživné. S Y. F.,

A.. XX.XX.XXXX žila v spoločnej domácnosti 8 rokov, narodili sa im 4 deti. Ich vzťah sa rozpadol, Y., Q. a P. boli zverené do jej starostlivosti. K maloletému D. otec odmietol podpísať otcovstvo, preto nemusí prispievať na jeho výživu. V čase rozhodnom pre počatie syna D. udržiavala pohlavný styk s Y. F. i B. H.. V tom čase boli pohádaní, potom ale spolužitie obnovili. Keď zistila, že je tehotná, oznámila to druhovi Y. F. a priznala sa mu, že ho podviedla. Syn sa narodil už v čase, keď spolu opäť žili. Y. F. si myslí, že nie je otcom, ona je presvedčená, že je.

2. Mužovi, ktorého otcovstvo má byť určené, bol návrh na začatie konania doručený, písomne sa k návrhu nevyjadril. Bol vypočutý dožiadaným súdom, kde uviedol, že s návrhom nesúhlasí. Následne sa napriek doručenému predvolaniu na pojednávanie nedostavil, preto súd pojednával a rozhodol v jeho neprítomnosti v súlade s § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v platnom znení (ďalej len CSP alebo Civilný sporový poriadok) a § 31 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v platnom znení (ďalej len CMP alebo Civilný mimosporový poriadok).

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, prečítaním listinných dôkazov - rodného listu dieťaťa, správ kolízneho opatrovníka zo dňa 28.01.2019 a 18.01.2021, odpovedí na lustrácie účastníkov konania v registri obyvateľov, v Sociálnej poisťovne, v katastri nehnuteľností a v registri priestupkov, potvrdení Sociálnej poisťovne zo dňa 30.11.2018 a 04.12.2018, potvrdení úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 04.12.2018, 15.01.2019, 17.01.2019, 06.09.2019, 11.09.2019, 11.12.2019, 17.12.2020, 04.02.2021, 17.02.2021 a 25.02.2021, potvrdení Okresného dopravného inšpektorátu Revúca zo dňa 18.12.2018, 17.01.2019, 28.12.2020, správy mesta Spišská Nová Ves zo dňa 15.01.2019, správy mesta Malacky zo dňa 16.12.2020, správ mesta Jelšava zo dňa 21.01.2019 a 14.12.2020, potvrdení o príjme označeného otca dieťaťa, vykonaním znaleckého dokazovania a prečítaním znaleckého posudku Mgr. Jána Matúška č. 10/2020, ako aj oboznámením sa s celým obsahom spisu, ako aj obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 5P/49/2018. Vykonalie iných dôkazov nebolo do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania navrhnuté. Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný stav veci:

4. Dňa 27.07.2015 sa H. X., A.. XX.XX.XXXX narodil syn - maloletý D. X.. Z rodného listu dieťaťa súd zistil, že otcovstvo k maloletému D. nebolo určené.

5. Z pripojeného spisu vyplýva, že zo vzťahu matky dieťaťa a Y. F., A.. XX.XX.XXXX pochádzajú tri deti, ku ktorým menovaný otcovstvo uznal a to Y. F., A.. XX.XX.XXXX, Q. F., A.. XX.XX.XXXX a P. F., A.. XX.XX.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Revúca č. k. 7P/45/2015-45 zo dňa 10.09.2015 boli maloleté deti Y. a Q. zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný platiť na ne výživné v minimálnej zákonnej výške (30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa). Rozsudkom Okresného súdu Revúca č. k. 5P/49/2018-106 zo dňa 19.02.2019 bolo výživné na tieto deti zvýšené na 70,- Eur mesačne na každé z detí. Rozsudkom Okresného súdu Revúca č. k. 2P/1/2018-70 zo dňa 02.05.2018 bol maloletý P. zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný platiť na neho výživné vo výške 70,- Eur mesačne.

6. Matka dieťaťa vypovedala, že s Y. F. bývali dlhú dobu v jednej domácnosti, žili spolu, majú spolu aj ďalšie 3 deti okrem D.. Pred narodením D. Y. F. pracoval v Senci, chodieval do práce na nejaký dlhší čas, napr. na 2 týždne a potom sa vracal domov. Aj v tom období žili spolu. V období pred narodením maloletého D., ktoré ale nevie bližšie konkretizovať, mala pomer s B. H., svojho druhu podvádzala a to opakovane. Trvalo to asi mesiac alebo dva. Podvádzala ho v čase, keď bol v práci v Senci. S B. H. sa stretávali u nej doma. V tomto období mala pohlavný styk aj s B. H. a keď sa Y. F. vracal domov, aj s ním. Keď zistila, že je tehotná, tak už vzťah s B. H. neudržiavala cca 2 týždne. Y. F. povedala, že je tehotná. Hneď sa mu nepriznala, že ho podvádzala, ale neskôr to urobila. Povedala mu, že otcom maloletého musí byť on. Aj potom žili spolu, neskôr sa im narodilo ešte ďalšie dieťa. Y. F. otcovstvo k D. odmietol podpísať z dôvodu, že si myslel, že nie je otcom dieťaťa. Ona je presvedčená, že otcom je práve Y. F., pretože maloletý sa podobá na neho a tiež na svojho brata Y., ktorý je synom Y. F.. Tehotenstvo s D. bolo bezproblémové, neporodila predčasne, predtým nebola na umelom oplodnení. S Y. F. nežijú spolu zhruba 2 roky.

7. Označený otec dieťaťa vypovedal, že otcovstvo k maloletému D. X., A.. XX.XX.XXXX neuznáva. Pred narodením maloletého D. žil s matkou dieťaťa v jednej domácnosti a mával s ňou pohlavný styk. V tom čase pracoval v Senci. V období od 29.09.2014 do 28.01.2015 mal s matkou dieťaťa viacero

nechránených pohlavných stykov. Matka dieťaťa sa mu priznala, že mala styk aj s iným mužom, preto si dal spraviť DNA test, ktorý našiel na internete a ten bol negatívny. O jej pomere s B. H. predtým nevedel, podľa jeho vedomostí mala s ním pomer 2 roky od 2014 do 2016. Mala s ním pomer od začiatku októbra 2014, asi 03.10., keď on odišiel za prácou. On sa domov vrátil koncom októbra 2014 a potom okolo 20. decembra 2014. Tehotenstvo mu oznámila telefonicky v novembri 2014.

8. Zo znaleckého posudku Mgr. Jána Matúška č. 10/2020 vyplýva, že z výsledkov nie je možné vylúčiť otcovstvo označeného muža Y. F., A.. XX.XX.XXXX voči testovanému dieťaťu D. X., A.. XX.XX.XXXX, pretože označený muž má vo všetkých vyšetrených STR systémoch alely, ktoré musí mať biologický otec dieťaťa. Ako vyplýva z vypočítanej hodnoty pravdepodobnosti vylúčenia neotca (Pv), až 99,9999999 % mužov v populácii (neotcov daného dieťaťa) takúto kombináciu alel nemá, boli by teda vykonaným vyšetrením vylúčení z otcovstva. Zo stanovenej hodnoty indexu paternity $PI > 45850546140$, a z hodnoty pravdepodobnosti otcovstva $W = 99,9999999$ % vyplýva, že otcovstvo označeného muža voči testovanému dieťaťu treba pokladať za prakticky dokázané, keďže hodnota indexu paternity PI je vyššia ako 10.000 a pravdepodobnosť otcovstva W je vyššia ako 99,99 %. Takýto výsledok značí, že na základe vykonaného dokazovania treba pokladať otcovstvo Y. F., A.. XX.XX.XXXX voči maloletému D. X., A.. XX.XX.XXXX za prakticky dokázané s mimoriadne vysokou pravdepodobnosťou, ktorú možno pre praktické účely stotožniť s istotou.

9. Podľa správy kolízneho opatrovníka zo vzťahu H. X., A.. XX.XX.XXXX a Y. F., A.. XX.XX.XXXX pochádzajú tri maloleté deti: Y., Q. a P.. Rodičia nie sú manželia a nežijú v spoločnej domácnosti. Deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a bolo určené výživné na deti zo strany otca. Aktuálny príjem matky tvorí rodičovský príspevok (jeho poberanie je predĺžené z dôvodu opatrení v dôsledku koronavírusu) a prídavok na štyri deti, ktorý je v prípade dvoch detí poukazovaný Mestu Jelšava z dôvodu zanedbávania povinnej školskej dochádzky. Otec si vyživovaciu povinnosť neplní, preto matka na neho podala podnet na trestné stíhanie. Otec sa s deťmi nestretáva, žije mimo miesta ich bydliska. Matka sa spolu s deťmi presťahovala z bytu v podnájme na ul. U. XXX do rodinného domu svojich rodičov na ul. Š. XX, obýva kuchyňu a dve izby v rodinnom dome. V ďalšej časti rodinného domu býva jej brat s rodinou, kúpeľňu užívajú spoločne. Domácnosť je zariadená starším, ale funkčným nábytkom. Voda a elektrina sú v rodinnom dome zavedené, kúrenie je zabezpečené tuhým palivom. V domácnosti sú zabezpečené potraviny a hygienické potreby. Hygiena bývania je na priemernej úrovni. Mal. deti majú zabezpečené ošatenie aj obuv primerane ich veku. Ich ošatenie je čisté, hygiena detí je na požadovanej úrovni. Ošetrojúcim lekárom detí je MUDr. Cangárová. Podľa jej vyjadrenia deti nebývajú často choré, majú zabezpečené preventívne prehliadky aj povinné očkovania, nejavia známky zanedbania. Y. je žiakom 2. ročníka ZŠ v U., Q. žiačkou 1. ročníka ZŠ v U.. Pre zanedbávanie povinnej školskej dochádzky sa v rodine vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately prostredníctvom centra pre deti a rodiny. D. navštevuje MŠ v U., nepravidelne. Jeho úroveň poznatkov je primeraná veku a výrazne nezaostáva v žiadnej oblasti. Spolupráca matky s MŠ je dobrá, berie na vedomie odporúčanie učiteľky. V rámci sociálneho zisťovania nezistil nedostatky v starostlivosti matky o maloleté deti.

10. Zo správ miest Spišská Nová Ves, Malacky a Jelšava vyplýva, že označený otec dieťaťa je slobodný, hľadá si prácu, v minulosti žil s matkou dieťaťa, neskôr s B. Š. a 4 deťmi v Gajaroch. Mesto Malacky nemá o ňom bližšie informácie, komisiou ochrany verejného poriadku nebol riešený, evidujú u neho priestupky, voči mestu nemá žiadne záväzky ani pohľadávky. Matka dieťaťa žije spolu so 4 maloletými deťmi v rodinnom dome, otec detí s nimi nežije v spoločnej domácnosti. Rodina obýva dve izby, má k dispozícii kuchyňu a WC. Zariadenie domu je štandardné, hygiena je na dobrej úrovni. V rodine sa doteraz nevykonávali žiadne špeciálne opatrenia. Komisiou pre ochranu verejného poriadku nebola prejednávaná. Nemajú informáciu o požívaní alkoholických nápojov v rodine.

11. Z listinných dôkazov súd zistil, že matka dieťaťa je nezamestnaná, nie je v evidencii uchádzačov o zamestnanie, poberá rodičovský príspevok ktorého výška bola v roku 2018 214,70 €, v roku 2019 220,70 €, v roku 2020 270,- € a v roku 2021 275,90 € a prídavok na 4 deti, ktorého výška bola v roku 2018 94,72 €, v roku 2019 97,36 €, v roku 2020 99,80 € a v roku 2021 102,- €. Iné dávky nepoberá, nevlastní auto ani nehnuteľnosti. Lustráciou za obdobie posledných 10 rokov bol u nej zistený 1 priestupok v roku 2016. Y. F., A.. XX.XX.XXXX je momentálne nezamestnaný, v minulosti pracoval u viacerých zamestnávateľov, nepoberá ani od podania návrhu nepoberal žiadne dávky a príspevky. Nevlastní nehnuteľnosti, je vedený ako držiteľ 5 motorových vozidiel. Lustráciou za obdobie posledných 10 rokov boli u neho zistené 4 priestupky 2x v roku 2014, 1x 2016 a 1x 2018.

12. Z odpovedí na lustrácie a z potvrdení o príjme vyplýva, že Y. F., A.. XX.XX.XXXX mal v období od narodenia dieťaťa nasledovné zamestnania:

U zamestnávateľa H. N. v období 01.10.2014 - 31.01.2015 (dohoda o pracovnej činnosti), pričom tento zamestnávateľ neuviedol súdu, aký mal menovaný príjem.

U zamestnávateľa PERSONICA, s.r.o. v období 27.05.2016 - 02.06.2016 (pracovná zmluva), pričom pracovný pomer bol skončený v skúšobnej dobe a menovaný mal príjem: 5.2016 106,97 € a 6.2016 28,45 €.

U zamestnávateľa Amikov, s.r.o. v období 07.06.2016 - 10.02.2017 (pracovná zmluva), pričom pracovný pomer bol skončený dohodou a menovaný mal priemerný čistý mesačný príjem počítaný za obdobie 6.2016 - 1.2017 884,07 €.

U zamestnávateľa XXL Servis Slovakia, s.r.o. v období 11.02.2017 - 30.01.2018 a 15.02.2018 - 02.03.2018 (pracovná zmluva), pričom pracovný pomer bol skončený pre porušenie pracovnej disciplíny zamestnancom (absencie) a menovaný mal priemerný čistý mesačný príjem počítaný za obdobie 3.2017 - 12.2017 889,75 €.

U zamestnávateľa Schneider cleaning, s.r.o. v období 16.07.2017 - 31.08.2018 (dohoda o pracovnej činnosti), pričom odpracoval len 1 deň, pracovný pomer bol skončený dohodou a menovaný mal za odpracovaný deň čistý príjem 39,52 €.

U zamestnávateľa TT - Controls Slovakia, s.r.o. v období 07.03.2018 - 12.03.2018 (pracovná zmluva), pričom pracovný pomer bol skončený dohodou na žiadosť zamestnanca a menovaný mal za 4 odpracované dni čistý príjem 140,40 €.

U zamestnávateľa Start Services, s.r.o. v období 20.03.2018 - 31.05.2018 (dohoda o pracovnej činnosti), pričom pracovný pomer bol na dobu určitú a menovaný mal príjem len za marec a to vo výške 64,75 €.

U zamestnávateľa Slovak Holding, s.r.o. v období 27.07.2018 - 31.08.2018 (dohoda o pracovnej činnosti) a u zamestnávateľa Darbas, s.r.o. v období 13.04.2019 - 31.05.2019 (dohoda o pracovnej činnosti), pričom výšku príjmu sa od zamestnávateľa nepodarilo zistiť.

U zamestnávateľa XXL Servis Slovakia, s.r.o. v období 05.08.2020 - 25.11.2020 (pracovná zmluva), pričom pracovný pomer bol skončený okamžitým skončením zo strany zamestnávateľa a menovaný mal priemerný čistý mesačný príjem 667,83 €.

13. Podľa § 84 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v platnom znení (ďalej len zákon o rodine) otcovstvo sa určuje na základe domnienok otcovstva ustanovených v tomto zákone súhlasným vyhlásením rodičov alebo rozhodnutím súdu.

14. Podľa § 94 zákona o rodine ak nedošlo k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov, môže dieťa, matka alebo muž, ktorý tvrdí, že je otcom, navrhnúť, aby otcovstvo určil súd. Za otca sa považuje muž, ktorý s matkou dieťaťa súložil v čase, od ktorého neprešlo do narodenia dieťaťa menej ako stoosemdesiat a viac ako tristo dní, ak jeho otcovstvo nevyučujú závažné okolnosti.

15. Podľa § 4 ods. 6 zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku v platnom znení a § 40 zákona o rodine do času, kým nie je určené otcovstvo, dieťa nadobúda priezvisko, ktoré má matka v čase jeho narodenia. Deti majú spoločné priezvisko rodičov alebo priezvisko jedného z nich určené vyhlásením pri uzavieraní manželstva podľa § 6 ods. 3 a 4. Ak priezvisko maloletého dieťaťa nebolo určené podľa odseku 1 a rodičia majú rôzne priezviská, dohodnú sa o priezvisku dieťaťa a oznámia to matričnému úradu najneskôr do troch dní od narodenia maloletého dieťaťa. Ak sa rodičia nedohodnú o mene alebo priezvisku maloletého dieťaťa alebo ak žiadny z rodičov nie je známy, určí meno alebo priezvisko súd.

16. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že otcom maloletého D. je Y. F., A.. XX.XX.XXXX. K určeniu otcovstva maloletého D. nedošlo na základe domnienky otcovstva podľa zákona o rodine. Matka dieťaťa bola v čase narodenia dieťaťa (i neskôr) slobodná, preto otcovstvo nesvedčí manželovi matky dieťaťa. Nedošlo ani k súhlasnému vyhláseniu rodičov o otcovstve, matkou označený otec otcovstvo popiera. Preto k určeniu otcovstva musí dôjsť rozhodnutím súdu na návrh dieťaťa, matky alebo muža, ktorý tvrdí, že je otcom. Matka ako oprávnená osoba podala takýto návrh. Za otca dieťaťa môže byť súdnym rozhodnutím určený muž, ktorý s matkou dieťaťa súložil v čase, od ktorého neprešlo do narodenia dieťaťa menej ako 180 a viac ako 300 dní, ak jeho otcovstvo nevyučujú závažné okolnosti. Maloletý sa narodil dňa 27.07.2015, preto za otca dieťaťa môže byť určený muž, ktorý s matkou dieťaťa súložil v čase medzi 29.09.2014 a 28.01.2015. Matka i označený otec dieťaťa žili dlhú dobu pred narodením dieťaťa (viac ako 300 dní) v spoločnej domácnosti ako druh a družka, obaja potvrdili, že

mávali nechránený pohlavný styk. I keď nevedeli uviesť, či tomu tak bolo i v uvedenom časovom období, je to veľmi pravdepodobné, keďže ani jeden to nevylúčil, obaja uviedli, že keď bol označený otec doma, tak mávali pohlavný styk a otec vypovedal, že bol v jednej domácnosti s matkou dieťaťa koncom októbra 2014 i okolo 20. decembra 2014, pričom ide o obdobia, kedy mohlo dôjsť k splodeniu dieťaťa. Otcovstvo Y. F., A.. XX.XX.XXXX potvrdilo i znalecké dokazovanie, keď podľa záverov znaleckého posudku vyplýva, že nie je možné vylúčiť jeho otcovstvo, pretože má vo všetkých vyšetrených STR systémoch alely, ktoré musí mať biologický otec dieťaťa a z vypočítanej hodnoty pravdepodobnosti vylúčenia neotca (Pv), až 99,9999999 % mužov v populácii (neotcov daného dieťaťa) takúto kombináciu alel nemá, boli by teda vykonaným vyšetrením vylúčení z otcovstva. U Y. F., A.. XX.XX.XXXX je hodnota indexu paternity PI vyššia ako 10.000 a pravdepodobnosť otcovstva W vyššia ako 99,99 %, z čoho vyplýva, že otcovstvo Y.A. F., A.. XX.XX.XXXX voči maloletému D. treba pokladať za prakticky dokázané s mimoriadne vysokou pravdepodobnosťou, ktorú možno pre praktické účely stotožniť s istotou. Znaleckým dokazovaním teda bolo vylúčené otcovstvo inej osoby vrátane B. H., s ktorým matka dieťaťa súložila pred narodením dieťaťa, pravdepodobne i v čase rozhodnom pre splodenie dieťaťa (29.09.2014 až 28.01.2015). Neboli tvrdené ani zistené žiadne skutočnosti, ktoré by otcovstvo Y. F., A.. XX.XX.XXXX voči maloletému D. vylučovali. Súd mal teda za preukázané, že biologickým otcom maloletého D. je Y. F., A.. XX.XX.XXXX. Vzhľadom na uvedené súd určil, že Y. F., A.. XX.XX.XXXX je otcom maloletého D. X., A.. XX.XX.XXXX.

17. Keďže týmto rozsudkom dochádza k určeniu otcovstva a rodičia sa nedohodli na priezvisku maloletého dieťaťa, pretože otec dieťaťa sa na pojednávanie nedostavil, bolo priezvisko maloletého určené súdom v súlade s § 40 zákona o rodine. Súd mal za to, že je v záujme dieťaťa, aby jeho priezvisko ostalo nezmenené, keďže žije v jednej domácnosti s matkou, s otcom sa nestretáva a vzhľadom na vek dieťaťa sú maloletý i jeho rodina ne toto priezvisko zvyknutí. Preto súd rozhodol, že maloletý Leonard bude mať priezvisko X..

18. Podľa § 110 Civilného mimosporového poriadku s konaním o určení otcovstva je spojené konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého.

19. Podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

20. Podľa § 62 zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní. Výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

21. Podľa § 65 ods. 1 zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

22. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu

výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

23. Podľa § 77 zákona o rodine právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Práva na jednotlivé opakujúce sa plnenia výživného a ostatné práva na peňažné plnenia vyplývajúce z tohto zákona sa premlčujú.

24. Keďže s konaním o určenie otcovstva je spojené konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého a rodiča maloletého D. nežijú v spoločnej domácnosti, súd rozhodoval i o úprave rodičovských práv a povinností. Matka navrhovala, aby bol maloletý zverený do jej osobnej starostlivosti, otec dieťaťa sa k tomu nevyjadril. Po vykonanom dokazovaní dospel súd k záveru, že je v záujme dieťaťa, aby ostalo v osobnej starostlivosti matky. Matka vykonáva potrebnú starostlivosť o maloletého a v jej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky. Má vytvorené vhodné podmienky na výchovu maloletého. Otec o maloletého neprejavuje žiaden záujem. Vzhľadom na uvedené súd maloletého D. zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude dieťa v bežných veciach v súvislosti s osobnou starostlivosťou zastupovať a spravovať jeho majetok.

25. V súlade s ustanovením § 65 zákona o rodine súd upravoval vyživovaciu povinnosť otca k maloletému dieťaťu. Pri určovaní výšky výživného súd zvažil potreby maloletého dieťaťa a prihliadol na schopnosti, možnosti, majetkové a príjmové pomery oboch rodičov, ako aj na skutočnosť, že matka si plní zákonnú povinnosť vyživovať i osobnou starostlivosťou o dieťa.

26. Matka dieťaťa sa domáhala, aby bolo výživné určené od narodenia dieťaťa. V zmysle § 77 zákona o rodine výživné na maloleté dieťa možno však priznať len odo dňa začatia súdneho konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa tak i na dobu maximálne troch rokov spätne odo dňa začatia konania. Dôvody hodné osobitného zreteľa na spätné priznanie výživného neboli zistené, matka dieťaťa ich ani netvrdila. Matke dieťaťa nič nebránilo, aby podala návrh na určenie otcovstva a úpravu rodičovských práv a povinností vrátane výživného hneď po narodení dieťaťa. Pokiaľ tak neurobila, možno otca dieťaťa zaviazat' platením výživného len odo dňa podania návrhu na súd. Preto súd upravoval vyživovaciu povinnosť otca k maloletému D. za obdobie od 27.11.2018 a v časti, v ktorej sa matka domáhala určenia výživného odo dňa narodenia dieťaťa do podania návrhu na súd bol návrh zamietnutý.

27. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že otec dieťaťa bol v čase podania návrhu nezamestnaný, ale jeho predchádzajúci pracovný pomer u zamestnávateľa XXL Servis Slovakia, s.r.o., kde mal priemerný čistý mesačný príjem 889,75 Eur, bol skončený z dôvodov na jeho strane - k skončeniu došlo pre porušenie pracovnej disciplíny. Následne mal niekoľko zamestnaní, kde odpracoval len niekoľko dní a nedosahoval vyšší príjem. Od 05.08.2020 do 25.11.2020 bol opäť zamestnancom XXL Servis Slovakia, s.r.o. s priemerným čistým mesačným príjmom 667,83 Eur (teda opäť nižším, ako predtým dosahoval), pričom i tento pracovný pomer skončil z dôvodov na strane zamestnanca - otca dieťaťa a to okamžitým skončením zamestnávateľom. Možno teda konštatovať, že otec dieťaťa zavinil vlastným konaním (porušovaním pracovnej disciplíny), že v čase od podania návrhu až doposiaľ nemá príjem okolo 880,- Eur mesačne v čistom. Ak by pracovný pomer u zamestnávateľa XXL Servis Slovakia, s.r.o. nebol k 02.03.2018 skončený pre jeho absencie, mal by počas celého obdobia, za ktoré sa výživné určuje, takýto dostatočný príjem na plnenie si svojej vyživovacej povinnosti.

28. Súd v zmysle § 75 zákona o rodine prihliadne na schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodiča dieťaťa aj vtedy, ak sa tento vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Toto ustanovenie umožňuje súdu vychádzať nie z faktického (skutočného) príjmu rodiča, ale zakotvuje potencialitu príjmu, ako východisko pre úpravu vyživovacej povinnosti. Princíp potenciality príjmov je inštitútom výrazne ochraňujúcim záujmy maloletého dieťaťa, ktorý umožňuje hodnotiť nielen reálne pomery rodiča, ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Okolnosťou, v prípade ktorej prichádza do úvahy uplatnenie tohto princípu, je napríklad zmena zamestnania, na základe ktorej rodič dosahuje nižší príjem, prípad, keď rodič bez závažného dôvodu ukončí pracovný pomer bez toho, aby mal zabezpečené iné porovnateľné zamestnanie, ako aj skončenie pracovného pomeru z dôvodu na strane rodiča. Ak sa teda rodič maloletého dieťaťa vzdá svojho

skoršieho zamestnania alebo o toto zamestnanie z vlastnej viny príde, v dôsledku čoho sa dostane do situácie, ktorá by znemožňovala platenie výživného vo výške potrebnej na pokrytie výdavkov dieťaťa, súd skúma, či k tejto okolnosti došlo z vážneho dôvodu. Ak nie, súd túto okolnosť neberie do úvahy a vychádza z príjmu rodiča dieťaťa, ktorý mal pred stratou zamestnania. Táto zásada potenciality je zakotvená pri úprave výživného, nakoľko ide o citlivú otázku. Maloleté dieťa si samo nemôže uspokojiť svoje potreby, a teda je výlučne na jeho rodičoch, aby mu tieto potreby zabezpečili prostredníctvom výživného. Vyživovacia povinnosť rodiča k dieťaťu je zákonnou povinnosťou rodiča do času, kým nie je dieťa schopné samostatne sa živiť. Je predovšetkým na rodičovi, aby si vytvoril také podmienky, aby si mohol riadne plniť svoju vyživovaciu povinnosť k svojmu dieťaťu a tak zabezpečiť jeho riadny vývoj a vývin.

29. Vzhľadom na skutočnosti uvedené v bodoch 27 a 28 súd nevychádza pri posudzovaní výšky výživného na maloleté dieťa zo skutočnej výšky príjmu otca, ale z príjmu, ktorý by dosahoval, keby vlastnou vinou nespôsobil ukončenie pracovného pomeru. Preto skutočnosť, že otec dieťaťa nemá momentálne žiaden príjem, nemôže vziať súd do úvahy. Súd má za to, že je potrebné zabezpečiť ochranu práv maloletého dieťaťa, ktoré by bolo znevýhodnené v dôsledku zavineného konania otca dieťaťa, v dôsledku ktorého prišiel o príjem. Súd preto v súlade s § 75, ods. 1, druhej vety zákona o rodine vychádzal z príjmu otca dieťaťa, ktorý dosahoval v minulosti pred skončením pracovného pomeru jeho vinou. Priemerný čistý mesačný príjem otca dieťaťa u predchádzajúceho zamestnávateľa bol 889,75 Eur a pri takejto výške príjmu je v schopnostiach a možnostiach rodiča platiť výživné na maloleté dieťa vo výške 70,- Eur mesačne. Súd má za to, že na pokrytie potrieb maloletého dieťaťa oboma rodičmi je potrebné zo strany otca dieťaťa výživné vo výške 70,- Eur mesačne. Maloletý má bežné výdavky na stravu, ošatenie, obuv, hygienické potreby, výdavky v materskej škole, na hračky, bežné lieky a pod.. Neboli preukázané také výdavky dieťaťa, ktoré by odôvodňovali výživné zo strany oboch rodičov po 100,- Eur ako to navrhovala matka. Pri platení výživného vo výške 70,- Eur zo strany otca bude v schopnostiach matky zabezpečiť zo svojho príjmu ďalšie výdavky, ktoré výživným zo strany otca pokryté nebudú. Vzhľadom na uvedené súd rozhodol, že otec dieťaťa je povinný s účinnosťou od 27.11.2018 platiť na maloletého D. výživné vo výške 70,- Eur mesačne vopred k rukám matky. Zročné výživné za obdobie od 27.11.2018 do 31.03.2021 predstavuje 1.969,33 Eur, túto sumu je otec dieťaťa povinný dieťaťu k rukám jeho matky uhradiť. Keďže ide o značnú čiastku, súd zaviazal otca dieťaťa na jej zaplatenie v dlhšej ako trojdňovej zákonnej lehote a to do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

30. Keďže nebol daný návrh na úpravu styku otca s dieťaťom a otec o takýto styk neprejavuje záujem, ani neuviedol, ako by sa chcel s maloletým stretávať, súd styk otca s dieťaťom neurčil.

31. O trovách konania účastníkov konania súd nerozhodoval, nakoľko podľa § 57 Civilného mimosporového poriadku o povinnosti nahradiť trovy konania účastníkov rozhoduje súd len na návrh a v danej veci takýto návrh nebol daný.

32. Súd ale rozhodoval o trovách štátu, nakoľko podľa § 57 Civilného mimosporového poriadku o povinnosti ich náhrady rozhoduje súd i bez návrhu. V danej veci navrhli znalecké dokazovanie obaja rodičia. Matka dieťaťa uhradila preddavok vo výške 200,- Eur, otec dieťaťa preddavok nezložil. Súd priznal znalci znalečné vo výške 453,63 €, časť vo výške 200,- Eur bola uhradená z preddavku zloženého matkou dieťaťa a zvyšná časť vo výške 253,63 Eur z rozpočtových prostriedkov súdu. Keďže znalec vykonával činnosť pre súd, zadávateľ znáša trovy znalca a nie je zákonný podklad na to, aby súd ako zadávateľ neuhradil znalečné, ale uložil účastníkovi konania zaplatiť znalci odmenu a ďalšie náhrady. V konaní teda vznikli štátu trovy vo výške 253,63 Eur. Civilný sporový poriadok ani Civilný mimosporový poriadok neupravujú spôsob rozhodovania o náhrade trov štátu, preto sa analogicky aplikujú ustanovenia podľa § 52 a nasl. Civilného mimosporového poriadku. Všeobecná zásada je, že každý účastník konania platí výdavky, ktoré mu vzniknú a v civilnom mimosporovom konaní žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (okrem prípadov ak trovy zaviniť alebo je náhrada trov spravodlivá). Každý má teda znášať svoje trovy vrátane trov svojich dôkazov. Ak teda obaja rodičia navrhli znalecké dokazovanie, majú znášať každý polovicu trov zabezpečenia znaleckého posudku, t.j. matka dieťaťa i otec dieťaťa po 226,82 Eur. Otec dieťaťa nezaplatil na ním navrhnutý dôkaz nič, preto musí nahradiť trovy štátu vo výške 226,82 Eur, na základe čoho bude znášať na neho prislúchajúcu časť trov. Matka dieťaťa zaplatila na ňou navrhnutý dôkaz už sumu 200,- Eur, preto musí nahradiť trovy štátu už len vo výške 26,82 Eur, tak bude znášať na ňu prislúchajúcu časť trov. Takáto úprava je v súlade s § 252 Civilného sporového poriadku a § 52 Civilného mimosporového poriadku, na základe

ktorých každý účastník platí svoje trovy, teda v prípade spoločného dôkazu každý polovicu a nemá nárok voči inému účastníkovi na ich preplatenie. Súd teda o trovách štátu rozhodol tak, že otec dieťaťa je povinný nahradiť Slovenskej republike trovy konania vo výške 226,82 Eur na účet Okresného súdu Revúca a matka dieťaťa je povinná nahradiť Slovenskej republike trovy konania vo výške 26,82 Eur na účet Okresného súdu Revúca.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Revúca.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vyššie uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.